

Handläggare
Dahlmann Christian

Datum
2018-10-04

Diarienummer
KSN-2018-2731

Kommunstyrelsen

Deltagande i Material X – regional satsning på avancerade material och produktion

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att Uppsala kommun ingår som projektpartner i den regionala satsningen på avancerade material och produktion, projekt Material X

att ovanstående beslut gäller under förutsättning att övriga projektpartners fattar motsvarande beslut om deltagande i projektet under perioden 2019–2021, samt

att ovanstående beslut gäller under förutsättning att Vinnova beviljar delfinansiering av projektet under perioden 2019–2021.

Ärendet

Region Uppsala och Uppsala universitet har tagit initiativ till en ansökan till Vinnovas Vinnväxtprogram, ur vilket regioner kan få delfinansiering för långsiktiga innovationsinitiativ inom regionala styrkeområden.

Denna ansökan ska möjliggöra en regional satsning i Uppsala län på att utveckla forskning och tillverkning av smarta material. Satsningen kräver bred samverkan från både offentlig sektor och näringslivet. Region Uppsala och Uppsala universitet har därför vänt sig till Uppsala kommun med en förfrågan om att ingå i projektet som projektpartner.

Föredragning

Materialutveckling är en nyckelfaktor i arbetet med att nå målen i Agenda 2030 då effektivare energianvändning och minskad klimatpåverkan till stor del är beroende av nya och smartare material. Smarta material är lättare, tåligare och möjliga att återanvända i större utsträckning. Nya tillverkningsmetoder, såsom exempelvis additiv tillverkning (3D-printing), möjliggör inte bara användning av helt nya material utan även utveckling av de befintliga materialens

funktioner och prestanda. Detta ligger framförallt i linje med mål 12 (Hållbar konsumtion och produktion) och mål 9 (Hållbar industri, innovationer och infrastruktur) i Agenda 2030.

Uppsalaregionen har en unik möjlighet att ta ledningen i den industriella revolution som nu tar fart i gränslandet mellan framtidens hållbara material och Additiv tillverkning/3D-printing. I regionen finns i dag en gynnsam kombination av aktörer och kompetenser som skapar bra förutsättningar för att genomföra en satsning på avancerade material och produktion. Dock behöver samspelet mellan de olika aktörerna stärkas för att potentialen ska kunna tillvaratas och för att utvecklingen inom området ska ta verklig fart.

Med projektet vill Region Uppsala och Uppsala universitet skapa en ledande industriregion och möjligheter för strategisk samverkan mellan tunga aktörer inom materialutveckling såsom KTH, Uppsala Universitet, världsledande stora företag som exempelvis Sandvik och GE HealthCare samt flera små kunskapsintensiva företag i regionen. Visionen är att regionen genom Material X ska vara en motor och mobiliserande kraft som gör att marknadsbehov, forskare och producerande företag kan samverka och skapa innovation för hållbar tillväxt. Satsningen bedöms ha potential att bidra till regionens tillväxt och konkurrenskraft då den stärker och förnyar strukturer och samarbeten mellan forskning och näringsliv. En utförlig beskrivning av projektets mål och aktiviteter finns i **bilaga 1**.

Fram till år 2050 beräknas Uppsala ha 340 000 invånare. För att få en lokal arbetsmarknad i balans behöver 70 000 nya arbetstillfällen skapas i Uppsala. Av dessa jobb behöver minst hälften skapas i kunskapsintensiva branscher. Avancerade material och produktion är ett exempel på en kunskapsintensiv bransch som har goda tillväxtförutsättningar och kan bidra till en sådan utveckling, exempelvis genom att materialkunskapen i Uppsala och Stockholm knyts ihop med den producerande industrin och genom avknoppningar från såväl forskning som stor bolag.

Förväntade effekter av projektet är:

- Stärkt konkurrenskraft och tillväxt över stora delar av regionen genom att knyta ihop forskning och materialkunskap vid Uppsala universitet och KTH med den producerande industrin.
- Framväxt av nya spetsföretag som knoppas av från forskningen och de stora bolagen.
- Bättre rustad personal och stärkt kompetensförsörjning till befintlig industri.
- Stärkt platsvarumärke för Uppsalaregionen för framtidens material och produktionsmetoder.
- Stärkt inflöde av etableringar, investeringar och talangfulla människor till regionen.
- Bidra till att nå målet om en klimatneutral kommun till år 2030 Additiv tillverkning minskar CO₂-avtrycket motsvarande 90 procent jämfört med traditionella produktionsmetoder.

Om ansökan beviljas medfinansierar Vinnova satsningen med 30 procent under perioden 2019–2021. Indikativ totalbudget för satsningen är 17,9 miljoner kronor 2019, 18,5 miljoner kronor 2020 och 20,5 miljoner kronor 2021. Den största delen av den regionala medfinansieringen av projektet tas från Region Uppsalas anslag för regionala tillväxtåtgärder.

Övriga projektpartners förväntas delfinansiera projektet genom personalkostnader, dvs. medarbetare i respektive organisation som lägger arbetstid i projektet. Uppsala kommun förväntas delfinansiera projektet enligt följande (genom personalkostnader):

2019: 900 000 kronor

2020: 1 200 000 kronor

2021: 1 200 000 kronor

De personalkostnader som Uppsala kommun bidrar med i projektet fokuseras främst inom följande aktiviteter:

- Fortsatt utreda stadsdelen främre Boländerna som möjlig geografisk koncentration för testbäddsmiljö, utbildning och samlokalisering av företag och akademi.
- Omvärldsbevakning med framsynsövningar och aktiviteter.
- Stärka platsvarumärket och utveckla regionen till en internationell mötesplats mellan befintliga och nya kunder å ena sidan och regionens företag och forskning å andra sidan.
- Inom ramen för samverkan inom STUNS samordna med andra aktiviteter som STUNS eller dess stiftare genomför.

Ekonomiska konsekvenser

Uppsala kommuns del i medfinansieringen av projektet ryms inom ramen för kommunstyrelsens anslag för näringslivsfrämjande åtgärder.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ola Hägglund
Tf. chef kommunledningskontoret

